

Альона Граматюк

студентка 2 СТН курсу спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Пастух Ю.А.**

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

МЕРЕЖЕВА ЕКОНОМІКА ЯК ФОРМА ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розвиток глобальних інформаційних і комунікаційних технологій дає можливість формуванню нового глобального електронного середовища для економічної діяльності. Одна з назв цього нового середовища є «мережева економіка».

Метою «мережевої економіки» є визначення середовища в якому будь-яка компанія або індивід, що знаходиться в різних точках економічної системи, можуть контактувати легко із мінімальними витратами з будь-якою іншою компанією або індивідом спільної роботи для торгівлі, для обміну ідеями і ноу-хау або просто для задоволення.

До основних процесів формування «мережевої економіки» відносяться чотири основні процеси, які визначають формування і розширення масштабів мережевої економіки:

1. Оскільки мережева економіка може «жити» тільки в інформаційно-комунікативному середовищі, створюваним глобальною мережею Інтернет, то базовою умовою її існування є розвиток і розповсюдження Інтернет - технологій .

2. Привабливість і ефективність мережевої економіки залежить від наявності в ній критичної маси економічних агентів і відповідної інфраструктури, яка робить можливою їх діяльність.

3. Нові можливості глобальних комунікацій між людьми дають їм нові інструменти для реорганізації форм їх спільної діяльності. Ці інструменти використовуються для розробки принципів мережевої організації.

4. Різні види економічної інфраструктури стають ефективнішими, коли починають користуватися можливостями Інтернет-технологій . Це приводить до модернізації інфраструктури в економіці і створення мережевих інституційних структур.

Сучасні тенденції домінування мережевої економіки на фінансових ринках реалізуються у вигляді розвитку електронних банків та бірж, виникнення альтернативних торговельних систем. Класичні біржі відмирають або трансформуються в електронні. Мережеву економіку слід сприймати як особливу форму економічної діяльності, що базується на горизонтальних зв'язках, глобальній електронній середі, з переважанням в якості важливих елементів продуктивних сил знань, інформації та взаємовідношень, що забезпечують миттєву реакцію на попит та пропозицію, оскільки природа мережевої економіки заснована на багатоманітних зв'язках між суб'єктами відносин. Доля кожного окремого осередку залежить від того, що відбувається з найближчим оточенням. Мережі не тільки дозволяють перевести на якісно нову основу управління компанією, але й створити підґрунтя для переходу від ієрархічних та ринкових систем управління до прямих горизонтальних зв'язків.

Мережева національна економіка стає потужним двигуном соціально - економічного зростання та й механізмом національної безпеки перед загрозою тотального корпоративного глобалізму. Кластери захищають національних виробників не від конкуренції, а від глобальних монополій. Відповідно, цим вони захищають і власні держави – нації.

Перспективи подальшого розвитку у цій сфері пов'язані з дослідженнями особливостей міжфірмових взаємодій у рамках мережевих структур в економіці з метою розробки обґрунтованих рекомендацій підвищення ефективності діяльності таких об'єднань для економіки і суспільства.

До особливостей і відмінностей мережевої економіки відносяться:

1. У мережевій економіці цінність продуктів праці витікає з їх можливості, подібно до того, як цінність факс-машин росте при збільшенні кількості людей, які ними володіють. Поява в мережі небагатьох додаткових об'єктів може істотно збільшити позитивний ефект для всіх користувачів.

2. Цінність участі в мережевій економіці росте експоненціально від зростання числа учасників. Це зростання «засмоктує» в мережеву економіку все нових і нових учасників. Приклади такого зростання спостерігаються найчастіше у великих корпораціях мережі Інтернет.

3. Будь-яке експоненціальне зростання має «точку перелому», після якої зростання бізнесу, виробництва або самої мережі перетворюється на лавиноподібну подію. Властиві мережевій економіці низькі постійні витрати, неістотні граничні витрати і швидке розповсюдження продукції зменшують часовий інтервал, який зазвичай потрібно пройти до початку швидкого зростання в індустріальній економіці.

4. Основний закон мереж відомий як закон зростаючої віддачі. Але на відміну від індустріальної економіки, де зростання віддачі є результатом титанічних зусиль окремих компаній і їм же дістаються всі вигоди від цього, мережеве збільшення віддачі створюється всією мережею і розподіляється в ній між усіма.

5. Різноманітна, інтерактивна і надзвичайно пластична мережева економіка нагадує біосистему, в якій життя вирує, - виникають нові ніші і тут же зникають, конкуренти виявляються то попереду тебе, то позаду.

Отже, мережева економіка – це економічна діяльність, що здійснюється за допомогою електронних мереж. В основі мережевої економіки лежать мережеві організації, завдяки яким суб'єкти можуть вільно спілкуватися і співпрацювати через Інтернет.

Список використаних жерел:

1. Віртуальна Лабораторія для Економістів і Соціологів[Електронний ресурс]. – Режим доступу:- <http://rvles.ieie.nsc.ru/>

2. Економіка в новому інформаційному просторі, [Електронний ресурс].
– Режим доступу:- <http://rvles.ieie.nsc.ru/parinov/>
3. Заратьєгу Й.М. Промислові райони Альфреда Маршала. Повторний візит. Частина I// Проблеми й перспективи управління в економіці.-2004.-№2. - С.17-25.
4. Ульянов К.Є. Мережеві форми взаємодії фірм в епоху глобалізації// Формування ринкових відносин в Україні.- 2010.-№8. – С.22-28.